

Unintended Consequences: Session 1

Dena Weiss weiss@hadar.org

Eidim Zomemim Session 1:

Shemot 20:12	שמות כ:יב
Do not bear false witness against your fellow	לֹא-תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עַד שָׁקֵר:

Shemot 23:1-3	שמות כג:א-ג
¹You shall not spread a false report. You shall not join hands with the wicked to act as a malicious witness. ²You shall not follow a majority in wrongdoing; when you bear witness in a lawsuit, you shall not side with the majority so as to pervert justice; ³nor shall you be partial to the poor in a lawsuit. (NRSV)	לֹא תִשָּׂא שְׁמַע שְׁוֹא אֶל-תִּשֶׁת יָדְךָ עִם-רָשָׁע לִהְיוֹת עַד חָמָס: לֹא-תִהְיֶה אַחֲרֵי-רַבִּים לָרַעַת וְלֹא-תִעֲנֶה עַל-רַב לְנִטּוֹת אַחֲרֵי רַבִּים לִהְיוֹת: וְדָל לֹא תִהְדָּר בְּרִיבוֹ:

Devarim 19:15-21	דברים יט:טו-כא
15 “A single witness shall not suffice to convict a person of any crime or wrongdoing in connection with any offense that may be committed. Only on the evidence of two or three witnesses shall a charge be sustained. 16 If a malicious witness comes forward to accuse someone of wrongdoing, 17 then both parties to the dispute shall appear before the LORD, before the priests and the judges who are in office in those days, 18 and the judges shall make a thorough inquiry. If the witness is a false witness,	לֹא-יָקוּם עַד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל-עוֹן וּלְכָל-חַטָּאת בְּכָל-חַטָּא אֲשֶׁר יַחטָא עַל-פִּי שְׁנֵי עֵדִים אוֹ עַל-פִּי שְׁלֹשָׁה-עֵדִים יָקוּם דְּבָרְכֵי יָקוּם עַד חָמָס בְּאִישׁ לַעֲנוֹת בּוֹ סָרָה, וְעָמְדוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי ה' לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים

having testified falsely against another, 19 then you shall do to the false witness just as the false witness had meant to do to the other. So you shall purge the evil from your midst. 20 The rest shall hear and be afraid, and a crime such as this shall never again be committed among you. 21 Show no pity: life for life, eye for eye, tooth for tooth, hand for hand, foot for foot.	וְהַשְׁפֵּטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ בֵּינֵינוּ הָהֵם. וְדָרְשׁוּ הַשְׁפֵּטִים הַיָּטִב, וְהִנֵּה עַד שֶׁקֶר הָעֵד, שֶׁקֶר עֲנֵה בְּאָחִיו. וְעָשִׂיתֶם לוֹ כְּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו, וּבַעֲרַתְּ הָרָע מִקִּרְבְּךָ. וְהַנִּשְׁאָרִים יִשְׁמְעוּ וַיִּירָאוּ, וְלֹא יִסְפּוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד כַּדָּבָר הָרָע הַזֶּה בְּקִרְבְּךָ. וְלֹא תַחֲוֹס עֵינֶיךָ - נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ, עֵינִי בְּעֵינִי, שׁוֹ בְּשׁוֹ, יָד בְּיָד, רֶגֶל בְּרֶגֶל.
---	--

Rambam Laws of Testimony 18:1	הלכות עדות פרק יח:א
One who testified falsely, and it became known through witnesses that he testified falsely—this is the one who is called a <i>conspiring witness</i> (<i>‘ed zomem</i>). And it is a positive commandment to do to him as he sought to do through his testimony.	מִי שֶׁהָעֵד בִּשְׁקָר, וְנִדָּע בְּעֵדִים שֶׁהָעֵד בִּשְׁקָר--זֶה הוא הַנִּקְרָא עַד זֹמֵם. וּמִצְוַת עֲשֵׂה לַעֲשׂוֹת לוֹ, כְּמוֹ שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת בְּעֵדוּתוֹ:

Mishnah Makkot 1:4	משנה א:ד
Witnesses are not condemned as perjurers until they themselves are incriminated; How so? If they said: “We testify that so and so killed a person” and others said to them: “How could you testify to that, as that murdered person or that [alleged] murderer was with us on that very day, at such and such a place?” [then] the witnesses are not condemned as perjurers. But, if these [other] witnesses said: “How could you testify to that, as on that very day, you were with us at such and such a place?” [then] the former are condemned as perjurers, and are executed by their [the other witnesses] word. (Josh Kulp)	אִין הָעֵדִים נִעְשִׂים זֹמְמִין עַד שִׁזְיִמוּ אֶת עַצְמָן. כִּיצַד? אָמְרוּ מַעֲדִין אֲנוּ בְּאִישׁ פְּלוֹנִי שֶׁהָרַג אֶת הַנֶּפֶשׁ. אָמְרוּ לָהֶם - הֵיאֵךְ אַתֶּם מַעֲדִין שֶׁהָרִי נָהָרַג זֶה אוֹ הַהוֹרָג זֶה הִיָּה עִמָּנוּ אוֹתוֹ הַיּוֹם בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי! אִין אֵלּוּ זֹמְמִין. אֲבָל אָמְרוּ לָהֶם הֵיאֵךְ אַתֶּם מַעֲדִין?! שֶׁהָרִי אַתֶּם הֵייתֶם עִמָּנוּ אוֹתוֹ הַיּוֹם בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי הִרִי אֵלּוּ זֹמְמִין וְנִהְרָגִין עַל פִּיהֶם.

Makkot 5a	גמרא דף ה,א
From where do we know this?	מנא הני מילי?
Rav Adda said, as the verse states (Deuteronomy 19): “ And behold, a false witness— the witness has testified falsely ” — [this teaches] that the fact of the testimony must be false.	אמר רב אדא דאמר קרא- (דברים יט) והנה עד שקר - העד שקר ענה - עד שתשקר גופה של עדות.
The school of R' Yishmael taught - to testify perversely - until the fact of the testimony is perverted.	דבי ר' ישמעאל תנא- (דברים יט) לענות בו סרה - עד שתסרה גופה של עדות.
Rava said: If two came and said, “In the eastern quarter of the capital, so-and-so killed a person,” and two came and said, “But were you not with us in the western quarter of the capital?” we examine: if from where they were standing in the western quarter it is possible to see the eastern quarter—these are <i>not</i> conspiring witnesses; but if not, these <i>are</i> conspiring witnesses. This is obvious! What might you have said? That we should be concerned for exceptionally clear eyesight. It comes to teach us [that we do not]. And Rava said: If two came and said, “In Sura, in the morning of the first day of the week, so-and-so killed a person,” and two came and said, “In the evening of the first day of the week you were with us in Nehardea,” we examine: if from morning to evening one can travel from Sura to Nehardea, they are not conspiring witnesses; but if not, they are conspiring witnesses. This is obvious! What might you have said? That we should be concerned for a flying camel. It comes to teach us [that we do not]. And Rava said: If two came and said, “On the first day of the week so-and-so killed a person,” and two came and said, “You were with us on	אמר רבא- באו שנים ואמרו במזרח בירה הרג פלוני את הנפש - ובאו שנים ואמרו והלא במערב בירה עמנו הייתם! חזינו אי כדקיימי במערב בירה מיחזא חזו למזרח בירה- אין אלו זוממין- ואם לאו הרי אלו זוממין. פשיטא! מהו דתימא ליחוש לנהורא בריא- קמשמע לן. ואמר רבא- באו שנים ואמרו בסורא בצפרא בחד בשבתא הרג פלוני את הנפש- ובאו שנים ואמרו בפניא בחד בשבתא עמנו הייתם בנהרדעא! חזינו אי מצפרא לפניא מצי אזיל מסורא לנהרדעא- לא הוו זוממין- ואי לאו - הוו זוממין. פשיטא! מהו דתימא- ליחוש לגמלא פרחא - קמ"ל ואמר רבא- באו שנים ואמרו בחד בשבתא הרג פלוני את הנפש ובאו שנים ואמרו עמנו הייתם

the first day of the week—but it was on the second day of the week that so-and-so killed a person,” and not only that, but even if they said, “On the eve of Shabbat so-and-so killed a person,” they are executed. Because at the time they testified, the man was not (yet) liable to death.

What does this teach us? We have learned this already!

“Therefore, if one of them is found to be a conspiring witness, he and they are executed, and the second [set] is exempt.”

The latter clause was necessary: *“This is not so with regard to the completion of judgment.”*

[Thus:] If two came and said, “On the first day of the week the judgment of so-and-so was completed,” and two came and said, “On the first day of the week you were with us—but on the eve of Shabbat the judgment of so-and-so was completed,” and not only that, but even if they said, “On the second day of the week the judgment of so-and-so was completed,” these are **not** executed because at the time they testified, the man **was** liable for death.

And similarly with regard to payment of a fine...

בחד בשבתא אלא בתרי בשבתא
הרג פלוני את הנפש ו- לא עוד
אלא אפי' אמרו ערב שבת הרג
פלוני את הנפש -נהרגין-

דבעידנא דקא מסהדי גברא לאו
בר קטלא הוא - מאי קמ"ל ?
תנינא לפיכך נמצאת אחת מהן
זוממת הוא והן נהרגין והשניה
פטורה

סיפא מה שאין כן בגמר דין
איצטריכא ליה! באו שנים ואמרו
בחד בשבתא נגמר דינו של פלוני
ובאו שנים ואמרו בחד בשבתא
עמנו הייתם אלא בערב שבת
נגמר דינו של פלוני ולא עוד אלא
אפי' אמרו בתרי בשבתא נגמר
דינו של פלוני אין אלו נהרגין.
דבעידנא דקא מסהדי - גברא בר
קטלא הוא.
וכן לענין תשלומי קנס...

